

A large, glowing yellow sphere is centered in the upper half of the image. The text "eBayFarsi" is written across the sphere in a stylized font, with "eBay" in white and "Farsi" in pink. The background is a dark brown gradient with a subtle wood-grain texture. Below the sphere, a horizontal band of light yellow and white light rays emanates from the center, creating a lens flare effect.

eBayFarsi

بازارچه خرید و فروش کتاب و محصولات آموزشی ایبی فارسی

<http://eBayFarsi.com>

مجله آنلاین نقد و بررسی محصولات آموزشی ایبی فارسی

<http://mag.eBayFarsi.com>

یکی از جالب‌ترین سؤالات مفهوم این مدل سؤالات است. یعنی زمانی که تیتیر سؤال عین «غیر المناسب» و تمام گزینه‌ها هم فارسی باشند. در این مدل از سؤالات مفهوم دیگر احتیاج به خواندن و ترجمه کردن متن سؤال نداریم و همانند یک تست قرابت معنایی فارسی آن را حل می‌کنیم.

۱

قرابت معنایی فارسی (کدام گزینه مفهوم متفاوت دارد)

تمام گزینه‌ها فارسی (هنر ۹۳)

﴿ لا تُبْطَلُوا صِدْقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى ﴾ عین غیر المناسب للمفهوم:

(۱) نکوئی گر کنی ممت منه زان	که باطل شد ز ممت جود و احسان!
(۲) نیکیت شیشه است ای عاقل	مکن از سنگ ممتش باطل!
(۳) دگر گر با کسی کردی نکوئی	نباشد نیکوئی گر بازگوئی!
(۴) و چو نیکی کنی نیکي آید بسرت	بدی را بدی باشد اندر خورت!

در این تست نیازی به معناکردن صورت سؤال نداریم و فقط مفهوم گزینه‌ها را پیدا می‌کنیم و آن را مانند یک تست قرابت معنایی حل می‌کنیم و گزینه‌ای که با سایر گزینه‌ها مفهوم متفاوت دارد را پیدا می‌کنیم.

۲

﴿ لا تُبْطَلُوا صِدْقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى ﴾ عین غیر المناسب للمفهوم:

(۱) نکوئی گر کنی ممت منه زان	که باطل شد ز ممت جود و احسان!	مفهوم ۳: باطل شدن کار نیک با ممت گذاشتن
(۲) نیکیت شیشه است ای عاقل	مکن از سنگ ممتش باطل!	مفهوم ۳: باطل شدن کار نیک با ممت گذاشتن
(۳) دگر گر با کسی کردی نکوئی	نباشد نیکوئی گر بازگوئی!	مفهوم ۳: باطل شدن کار نیک با ممت گذاشتن
(۴) و چو نیکی کنی نیکي آید بسرت	بدی را بدی باشد اندر خورت!	مفهوم ۳: نتیبه فوبی، فوبی و نتیبه بری، بری است.

همان‌گونه که در این حل شماتیک می‌بینید تنها گزینه‌ی (۴) است که مفهومی متفاوت با سایر گزینه‌ها دارد.

شمی فینال
Final Shema

باطل شدن کار نیک با ممت گذاشتن

تمام گزینه‌ها فارسی (هنر ۹۳)

﴿ لا تُبْطَلُوا صِدْقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى ﴾ عین غیر المناسب للمفهوم:

(۱) نکوئی گر کنی ممت منه زان	که باطل شد ز ممت جود و احسان!
(۲) نیکیت شیشه است ای عاقل	مکن از سنگ ممتش باطل!
(۳) دگر گر با کسی کردی نکوئی	نباشد نیکوئی گر بازگوئی!
(۴) و چو نیکی کنی نیکي آید بسرت	بدی را بدی باشد اندر خورت!

مفهوم ۳: نتیبه فوبی، فوبی و نتیبه بری، بری است.

به صورت تست توجه کنید و متن آن را ترجمه کنید و سپس معادل یابی کنید.

۱

مفهوم: حتمی بودن پاداش خوبی

ترجمه: هر کس به اندازه‌ی مثال ذره‌ای خوبی کند آن را می‌بیند

(خارج از کشور ۹۳)

﴿فمن يعمل مثقال ذرة خيراً يره﴾. عین المناسب للمفهوم:

۱) نیکی ار در محل خود نبود	ظلم خوانندش ار چه بد نبود!
۲) نیک است و بد است مردم گیتی	بد را بگذار و نیک را بگزین!
۳) نیک ار کنی بگیردت روز واپسین!	
۴) نیک دشوار توان کردن و بد سخت آسان!	

۲

سپس به سراغ گزینه‌ها می‌رویم، در این تست تمام گزینه‌ها فارسی است پس به سراغ مفهوم گزینه‌ها رفته و معادل یابی می‌کنیم:

(خارج از کشور ۹۳)

﴿فمن يعمل مثقال ذرة خيراً يره﴾. عین المناسب للمفهوم:

۱) نیکی ار در محل خود نبود	ظلم خوانندش ار چه بد نبود!

مفهوم: هر چیزی یابی و زمانی دارد.

۲) نیک است و بد است مردم گیتی	بد را بگذار و نیک را بگزین!

مفهوم: انتقاب کردن ثوبی

۳) نیک ار کنی بگیردت روز واپسین!

مفهوم: هتمی بودن پاداش ثوبی

۴) نیک دشوار توان کردن و بد سخت آسان!

مفهوم: نیکی سفت است و بدی آسان

صورت سؤال «عین المناسب للمفهوم» است و مفهوم مناسب را از ما می‌خواهد همان‌طور که در این شماتیک مشاهده می‌کنید تنها گزینه‌ی (۳) است که معادله‌ی مفهومی آن با متن سؤال صحیح است.

شماتیک
Final Shema

مفهوم: حتمی بودن پاداش خوبی

(خارج از کشور ۹۳)

﴿فمن يعمل مثقال ذرة خيراً يره﴾. عین المناسب للمفهوم:

۱) نیکی ار در محل خود نبود	ظلم خوانندش ار چه بد نبود!
۲) نیک است و بد است مردم گیتی	بد را بگذار و نیک را بگزین!
۳) نیک ار کنی بگیردت روز واپسین!	مفهوم: هتمی بودن پاداش ثوبی
۴) نیک دشوار توان کردن و بد سخت آسان!	

مفهوم کلی صورت سؤال را بیابید.

۱

مفهوم: تناسب سخن با عقل مردم

ترجمه: با مردم به اندازه‌ی عقل‌هایشان سخن بگو

«كَلِمَ النَّاسِ عَلَى قَدْرِ عَقُولِهِمْ!» عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ :

(تجربی ۹۳)

(۱) إِنَّ خَيْرَ الْكَلَامِ مَا يُمْكِنُ فَهْمَهُ لِلنَّاسِ!
 (۲) إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ عَنِ الْكَلَامِ بَيْنَ النَّاسِ!
 (۳) يَجِبُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَحْفَظُوا لِسَانَكُمْ أَمَامَ النَّاسِ!
 (۴) تَأَمَّلْ قَبْلَ أَنْ تَبْدَأَ بِالْكَلامِ أَمَامَ النَّاسِ!

صورت سؤال «عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ» است پس تنها یک گزینه از نظر مفهوم با عبارت اصلی تست معادل است، حال به سراغ گزینه‌ها می‌رویم و معادل‌بایی می‌کنیم.

۲

مفهوم کلی گزینه‌ها را پیدا کنید و گزینه‌ای که مفهوم نزدیک تری به صورت سؤال دارد را بیابید.

(تجربی ۹۳)

«كَلِمَ النَّاسِ عَلَى قَدْرِ عَقُولِهِمْ!» عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ :

مفهوم: تناسب سخن با فهم مردم

ترجمه: بهترین سخن چیزی است که فهمش برای مردم ممکن باشد.

(۱) إِنَّ خَيْرَ الْكَلَامِ مَا يُمْكِنُ فَهْمَهُ لِلنَّاسِ!

مفهوم: مسئولیت در برابر سخن

ترجمه: شما مسئول کلام خود میان مردم هستید

(۲) إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ عَنِ الْكَلَامِ بَيْنَ النَّاسِ!

(۳) يَجِبُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَحْفَظُوا لِسَانَكُمْ أَمَامَ النَّاسِ!

ترجمه: بر شما واجب است که زبان‌تان را در برابر مردم حفظ کنید.

(۴) تَأَمَّلْ قَبْلَ أَنْ تَبْدَأَ بِالْكَلامِ أَمَامَ النَّاسِ!

ترجمه: بیندیش قبل از آن که در برابر مردم شروع به سخن گفتن کنی.

مفهوم: اندیشیدن قبل از سخن

مفهوم: حفظ زبان

در این معادلات مفهومی تنها یک معادله است که با متن صورت سؤال از نظر مفهوم برابر هستند و آن هم گزینه‌ی (۱) می‌باشد که با صورت سؤال هم مفهوم است.

شمی فینل
Final Shema

مفهوم: تناسب سخن با عقل مردم

«كَلِمَ النَّاسِ عَلَى قَدْرِ عَقُولِهِمْ!» عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ :

(تجربی ۹۳)

(۱) إِنَّ خَيْرَ الْكَلَامِ مَا يُمْكِنُ فَهْمَهُ لِلنَّاسِ!
 (۲) إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ عَنِ الْكَلَامِ بَيْنَ النَّاسِ!
 (۳) يَجِبُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَحْفَظُوا لِسَانَكُمْ أَمَامَ النَّاسِ!
 (۴) تَأَمَّلْ قَبْلَ أَنْ تَبْدَأَ بِالْكَلامِ أَمَامَ النَّاسِ!

(۱) إِنَّ خَيْرَ الْكَلَامِ مَا يُمْكِنُ فَهْمَهُ لِلنَّاسِ!

مفهوم: تناسب سخن با فهم مردم

به صورت سؤال نگاه کنید ما در مفاهیم هم «چهارتایی‌ها» داریم این تست یک مدل از چهارتایی‌های مفهوم است که شما باید هر چهار گزینه را به عنوان یک سؤال مستقل در نظر گرفته و معادلات مفهومی هر یک را بررسی کنید.

۱

(زبان ۹۳)

عین غیر المناسِب للمفهوم:

- (۱) رَبِّ ظَمَانَ بَصْفُو الْمَاءِ غَصَّ = ﴿و عَسَىٰ أَنْ تَحْبُوا شَيْئًا وَ هُوَ شَرٌّ لَكُمْ﴾
 (۲) الْبِرُّ أَنْ تَعْمَلَ فِي السِّرِّ عَمَلَ الْعَلَانِيَةِ = ﴿وَ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عِلَانِيَةً﴾
 (۳) ﴿وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ﴾ = و هر که گفتار نرم پیش آرد - همه دل‌ها به قید خویش آرد!
 (۴) ﴿وَ عِبَادَ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا﴾ = افتادگی آموز اگر طالب فیضی - هرگز نخورد آب، زمینی که بلند است!

۲

(زبان ۹۳)

عین غیر المناسِب للمفهوم:

- (۱) رَبِّ ظَمَانَ بَصْفُو الْمَاءِ غَصَّ = ﴿و عَسَىٰ أَنْ تَحْبُوا شَيْئًا وَ هُوَ شَرٌّ لَكُمْ﴾
 ترجمه: چه بسا تشنه‌ای که با آب صاف گلوگیر شده است.
 مفهوم: شاید نتیجه با انتظار ما فرق کند
 ترجمه: و شاید چیزی را دوست بدارید در حالی که برای شما بد است.
 مفهوم: شاید نتیجه با انتظار ما فرق کند
 (۲) الْبِرُّ أَنْ تَعْمَلَ فِي السِّرِّ عَمَلَ الْعَلَانِيَةِ = ﴿وَ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عِلَانِيَةً﴾
 ترجمه: خوبی آن است که در پنهان هم چون آشکار عمل کنی
 مفهوم: عدم دورویی و تزویر
 ترجمه: و از آن چه به آن‌ها روزی دادیم پنهان و آشکار انفاق کردند.
 مفهوم: انفاق در نهان و آشکار
 (۳) ﴿وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ﴾ = و هر که گفتار نرم پیش آرد - همه دل‌ها به قید خویش آرد!
 ترجمه: و اگر درشت‌خویی سنگدل بودی قطعا از پیرامونت پراکنده می‌شدند.
 مفهوم: عدم بداخلاقی عامل جذب دیگران
 مفهوم: مهربانی عامل جذب دیگران
 (۴) ﴿وَ عِبَادَ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا﴾ = افتادگی آموز اگر طالب فیضی - هرگز نخورد آب، زمینی که بلند است!
 ترجمه: و بندگان خداوند رحمان کسانی هستند که روی زمین به آرامی راه می‌روند
 مفهوم: تواضع بندگان در راه رفتن
 مفهوم: تواضع

در این حلّ شماتیک به معادلات مفهومی توجه کنید. طراح سوال با قرار دادن کلمات یکسان در هر دو طرف گزینه (۲) سعی در به خطا انداختن شما داشته. دو کلمه «السِّرِّ» و «العَلَانِيَةِ» در هر دو طرف گزینه آمده است ولی هر جمله مفهوم متفاوتی را می‌رساند. پس در این گزینه دو عبارت دارای مفهوم غیرمناسب می‌باشد و معادله‌ی مفهومی گزینه‌ی (۲) صحیح نیست.

شیمی فایل
Final Shema

(زبان ۹۳)

عین غیر المناسِب للمفهوم:

- (۱) رَبِّ ظَمَانَ بَصْفُو الْمَاءِ غَصَّ = ﴿و عَسَىٰ أَنْ تَحْبُوا شَيْئًا وَ هُوَ شَرٌّ لَكُمْ﴾
 مفهوم: عدم دورویی و تزویر
 مفهوم: انفاق در نهان و آشکار
 (۲) الْبِرُّ أَنْ تَعْمَلَ فِي السِّرِّ عَمَلَ الْعَلَانِيَةِ = ﴿وَ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عِلَانِيَةً﴾
 (۳) ﴿وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ﴾ = و هر که گفتار نرم پیش آرد - همه دل‌ها به قید خویش آرد!
 (۴) ﴿وَ عِبَادَ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا﴾ = افتادگی آموز اگر طالب فیضی - هرگز نخورد آب، زمینی که بلند است.

معادلات مفهومی

عبارت‌هایی که با عدد مشخص شده‌اند در آخر این قسمت توضیحات بیشتری برایشان آمده است.

مفهوم اصلی (هنر ۹۳)

﴿ لا تُبْطَلُوا صِدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأُذَى ﴾

صدقات خود را با منت‌گذاردن و اذیت دادن باطل نکنید.

تمارین درس سوم عربی (۲)

معادلات مفهومی

۱ نکوئی گر کنی منت منه زان / که باطل شد ز منت جود و احسان!

۲ نیکیت شیشه است ای عاقل / مکن از سنگ منتش باطل! (هنر ۹۳)

۳ دگر گر با کسی کردی نکوئی / نباشد نیکوئی گر بازگوئی! (هنر ۹۳)

لا تُبْطَلُوا: باطل مکنید المنّ: منت‌گذاردن الأذی: اذیت کردن

مفهوم اصلی (تورپ ۸۷)

﴿ لا تَقُلْ أَصْلِي وَفُصْلِي أَبَدًا / إِنَّمَا أَصْلُ الْفِتْيِ مَا قَدْ حَصَلَ! ﴾

هرگز از اصل و نسب خود نگو، اصل جوانمرد فقط آن چه به دست آورده است می‌باشد!

هشتمین بیت از درس چهارم عربی (۲)

معادلات مفهومی

۱ ﴿ كَلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةً ﴾

(تجربی ۸۷، انسانی ۸۶، هنر ۸۴ / حول النصّ «درس نهم عربی (۲)»، الإصواء القرآنية «درس دهم عربی (۱)»)

هر نفسی (کسی) در گرو آن چه است که به دست آورده است.

۲ ﴿ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَ مِنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا! ﴾ (انسانی ۸۶)

هر کس به نیکی عمل کند برای خود اوست و هر کس بدی کند بر ضد خود اوست.

۳ ﴿ كَلِّ إِنْسَانٍ مَسْئُولٍ عَنْ عَمَلِهِ! ﴾ (هنر ۸۴)

هر انسانی مسئول عمل خویش است!

رهینه: گرو أساء: بدی کند

مفهوم اصلی (ریاض ۹۳)

﴿ مِنْ يَتَأَمَّلْ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمْ مِنَ الْخَطَأِ ﴾

هر کس قبل از سخن گفتن بیندیشد از خطا در امان است.

(اخیر نفک درس هفتم عربی (۲))

معادلات مفهومی

۱ سخندان پرورده پیر کهن / بیندیشد آن‌گه بگوید سخن! (ریاض ۹۳)

مفهوم اصلی (زبان ۹۳، ریاض ۹۱، ریاض ۸۹، تورپ ۸۶، زبان ۸۴)

﴿ قَدْ بَضِرُ الشَّيْءِ تَرْجُو نَفْعَهُ / رَبِّ ظَمَانَ بِصَفْوِ الْمَاءِ غَصًّا! ﴾

«چیزی که امید نفع آن را داری گاهی (به تو) ضرر می‌رساند / چه بسا فرد تشنه‌ای که با آب صاف (گوارا) گلوگیر شده است!»

بیت ششم از متن درس ششم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱ ﴿ عَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَ هُوَ شَرٌّ لَكُمْ ﴾ (زبان ۹۳، ریاض ۸۹، زبان ۸۴)

چه بسا چیزی را که دوست دارید در حالی که برای شما بد است.

۲ لا خَيْرَ فِي الْأَمَالِ الَّتِي تَضُرُّنَا لِأَنَّهَا تَهْلِكُنَا بَعْضُ الْأَحْيَانِ! (ریاض ۹۱)

هیچ خیری در آرزوهایی که به ما ضرر می‌رساند نیست زیرا آن‌ها گاهی اوقات ما را هلاک می‌کنند!

۳ لَيْسَ كُلُّ شَيْءٍ نُحِبُّهُ مَفِيدًا لَنَا! (تجربی ۸۶)

هر چیزی که دوستش می‌داریم برای ما مفید نیست!

بضر: ضرر می‌رساند ظمان: تشنه غص: گلوگیر شد
ترجو: امید داری تهلك: هلاک می‌کند (عطشان)

مفهوم اصلی (ریاض ۹۱، هنر ۸۹، تورپ ۸۸)

﴿ مَتَى مَا تَلَقَّ مِنْ تَهْوَى دَعِ الدُّنْيَا وَ أَهْمَلِهَا. ﴾

هرگاه کسی را ملاقات کنی که او را دوست داری، دنیا را رها کن و آن را به حال خویش واگذار.

(حاشیه متن «درس اول عربی (۳)»)

معادلات مفهومی

۱ إِنْ دَخَلْتَ مَحَبَّةَ الْخَالِقِ فِي الْقَلْبِ يَخْرُجُ حَبُّ الْأُمُورِ الدُّنْيَوِيَّةِ مِنْهُ!

اگر محبت آفریدگار در قلب وارد شود، علاقه‌ی کارهای دنیوی از آن خارج می‌شود!

(ریاض ۹۱)

۲ «حَبُّ الْمَحْبُوبِ وَ حَبُّ الدُّنْيَا لَا يَجْتَمِعَانِ!» (هنر ۸۹)

«دوست داشتن محبوب و دوست داشتن دنیا با هم جمع نمی‌شوند!»

۳ عَدَمُ الْغَفْلَةِ عَنِ الَّذِي تُحِبُّهُ فِي جَمِيعِ الْأَحْوَالِ وَ الْأَوْضَاعِ!

عدم غفلت از کسی که او را در همه‌ی احوال و اوضاع دوست داریم! (هنر ۸۹)

۴ مَنْ يُحِبُّ الْمَطْلُوبَ يَحْقِرْ مَا كَانَ غَيْرَهُ!

هر کس که مطلوبی را دوست دارد غیر از آن را حقیر می‌شمارد!

۵ عَدَمُ اجْتِمَاعِ حَبِّ اللَّهِ وَ حَبِّ الدُّنْيَا.

جمع نشدن دوستی خدا و دوستی دنیا. (تجربی ۸۸)

متی تلق: هرگاه ملاقات کنی، دیدار کنی أهمل: به حال خود واگذار

تهوی: دوست داری يحقر: حقیر می‌شمارد

دَع: «أتزك» رها کن

مفهوم اصلی (هنر ۹۲)

«المرء علی دین خلیله و قرینه!»

«انسان بر دین دوست و همنشین خود است.» «تمرین درس سوم عربی (۲)» (۱)

معادلات مفهومی

- هر که با دیگ نشیند بکند جامه سیاه! (هنر ۹۲)
- تو اول بگو با کیان زیستی / پس آن گه بگویم که تو کیستی! (هنر ۹۲)
- با بدان کم‌نشین که درمانی / خوی پذیر است نفس انسانی! (هنر ۹۲)

المرء: انسان

قرین: همنشین

خلیل: دوست

مفهوم اصلی (ریاضی ۹۱، تیر ۸۹)

«لا خیر فی وُد امرئ متلون!»

هیچ خیری در دوستی با انسان دورو نیست!

«اختیار نفسک» درس دهم عربی (۲) و درس پنجم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱ البرُّ أنْ تعمل فی السرِّ عملَ العلانیة:

(زبان ۹۳، تیر ۹۲، ریاضی ۹۱، ریاضی ۸۴ / «تمرین سوم» درس سوم عربی (۳))

خوبی آن است که در پنهان همچون آشکار عمل کنی.

۲ لا فائدة فی من تختلف سریره عن علانیته! (ریاضی ۹۱)

هیچ فایده‌ای در کسی که درونش نسبت به بیرونش متفاوت باشد، نیست!

۳ علی الإنسان أن تكون سریره و علانیته واحدة! (تجربی ۸۹ / این مفهوم در «تمرین چهارم» درس ششم عربی (۲) آمده است.)

باید انسان درون و بیرونش یکی باشد!

۴ الاجتناب عن التلون و الریاء و النفاق! (ریاضی ۸۴)

دوری جستن از رنگارنگی (دورویی) و ریا و نفاق!

وُد: دوستی سریره: درون، پنهان

امرئ: انسان علانیة: بیرون، آشکار

متلون: دورو (رنگارنگ) البرُّ: خوبی و نیکی

مفهوم اصلی (ریاضی ۸۸، هنر ۸۷)

«لا تترك الدنيا بذریعة الحصول علی الآخرة!»

دنیا را به بهانه‌ی رسیدن به آخرت ترک مکن!

متن درس هفتم عربی (۳)

معادلات مفهومی

- يُكتسب ما فی الآخرة بما فی هذه الدنيا! (ریاضی ۸۸)
آن چه در آخرت است به وسیله‌ی آن چه در این دنیا است، کسب می‌شود!
- يجب أن تكون الدنيا وسیلة لكسب الآخرة! (ریاضی ۸۸)
باید دنیا وسیله‌ای برای کسب آخرت باشد!
- يجب عليك أن تعمل فی الدنيا للآخرة! (ریاضی ۸۸)
باید در دنیا برای آخرت کار کنی!
- مفتاح الوصول إلى الآخرة فی الدنيا! (هنر ۸۷)
کلید رسیدن به آخرت در دنیا است!

الذریعة: بهانه

يُكتسب: کسب می‌شود

يجب علی ... : باید ...

وصول: رسیدن

مفهوم اصلی (زبان ۹۳، ریاضی ۹۰)

﴿و عباد الرحمن الذین یمشون علی الأرض هوناً﴾

بندگان خدای رحمان کسانی هستند که روی زمین به آرامی راه می‌روند.

«تمرین دوم» درس دوم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱ افتادگی آموز اگر طالب فیضی / هرگز نخورد آب زمینی که بلند است!

(زبان ۹۳ و ریاضی ۹۰)

۲ أغصان الأشجار المثمرة تمیل نحو الأرض أكثر! (ریاضی ۹۰)

شاخه‌های درختان پربار بیش‌تر به سوی زمین خم می‌شوند!

(ریاضی ۹۰)

۳ إعجاب المرء بنفسه دلیل علی ضعف عقله!

خودپسندی انسان بر نفس خویش نشانه‌ای بر ناتوانی عقلش است!

(ریاضی ۹۰)

یمشون: راه می‌روند تمیل: خم می‌شود

هوناً: به آرامی اعجاب: شگفتی، خودپسندی

أغصان: شاخه‌ها المرء: انسان

المثمرة: پربار، پرثمر

مفهوم اصلی (زبان ۹۳)

«بقدر الكدّ تكتسب المعالي!»

به اندازه‌ی تلاش بزرگی‌ها به دست می‌آید!

«متن درس نهم عربی (۲)»

معادلات مفهومی

۱ «مَنْ جَدَّ وَجَدًا!»

هر کس تلاش کند می‌یابد!

«تجربی ۹۱، کیف» درس هفتم عربی (۲)

۲ تا شب نیروی روز به منزل نرسی!

«تجربی ۹۱»

۳ من طلب العلی سهر اللیالی!

«تجربی ۹۱، هنر ۸۴، ۸۳» «کارگاه ترجمه» درس هفتم و متن درس نهم عربی (۲)

هر کس بلندی مقام بخواد شب‌ها بیدار می‌ماند!

۴ نیابد مراد آن‌که جوینده نیست!

«تجربی ۹۱»

۵ لن تبلغ المجد حتّی تلحق الصبرا!:

«تجربی ۸۴» «ممرین اول» درس هفتم عربی (۲)

هرگز به بزرگواری نخواهی رسید تا این که صبر را بجشی!

۶ اكتساب الدرجات العالیة إنّما هو بقدر الكدّ!

«هنر ۸۳»

به‌دست آوردن درجات بلند فقط به اندازه‌ی تلاش است!

۷ الأهداف السامیة تنادي النفوس الساعیة:

«زبان ۹۲»

هدف‌های والا جان‌های تلاشگر را می‌خواند!

جدّ: تلاش کند	لن تبلغ: نخواهی رسید
العلی: بلندی مقام	تلحق: بجشی
سهر: شب بیدار ماند	الكدّ: زحمت، تلاش
تكتسب: کسب می‌شود	السامیة: والا
الساعیة: تلاشگر	المعالی: بزرگی‌ها
تنادی: می‌خواند	النفوس: جان‌ها

مفهوم اصلی (انسان ۹۲)

«الصيد الذي نجا من شبكته اليوم لن ينجو منها غداً»

«صیدی که امروز از تورش نجات یافت فردا از آن نجات نخواهد یافت»

معادلات مفهومی

۱ عاقبت پیک جان ستان برسد!

«انسانی ۹۲»

نجا: نجات یافت

غداً: فردا

شبكة: تور

مفهوم اصلی (ریاض ۸۶)

«من بادر الصيد مع الفجر قنص!»

هر کس صبحگاه مبادرت به شکار ورزد، شکار می‌کند!

«بیت چهارم متن درس ششم عربی (۳)»

معادلات مفهومی

۱ الإنسان الذي يقوم بأعماله بدون تأخير فهو الناجح!:

«ریاضی ۸۶»

انسانی که اعمالش را بدون تأخیر انجام می‌دهد، موفق است!

۲ اغتنم فرصّ الدنيا فإيها تزول!:

«تجربی ۸۳»

فرصت‌های دنیا را غنیمت بشمار چرا که از بین می‌روند!

بادرّ: مبادرت ورزید

قنص: شکار کرد

اغتنم: غنیمت بشمار

تزل: از بین می‌رود

مفهوم اصلی (زبان ۹۳، ۹۲، ۸۹، ۸۸، ۸۷، ۸۶، ۸۵، ۸۴، ۸۳، ۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹، ۷۸، ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۷۴، ۷۳، ۷۲، ۷۱، ۷۰، ۶۹، ۶۸، ۶۷، ۶۶، ۶۵، ۶۴، ۶۳، ۶۲، ۶۱، ۶۰، ۵۹، ۵۸، ۵۷، ۵۶، ۵۵، ۵۴، ۵۳، ۵۲، ۵۱، ۵۰، ۴۹، ۴۸، ۴۷، ۴۶، ۴۵، ۴۴، ۴۳، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۳۹، ۳۸، ۳۷، ۳۶، ۳۵، ۳۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱)

﴿و لو كنت فظاً غليظ القلب لانفضوا من حولك﴾

و اگر تندخو و سخت دل بودی قطعاً از اطرافت پراکنده می‌شدند.

«کارگاه ترجمه» درس پنجم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱ و هر که گفتار نرم پیش آرد - همه دل‌ها به قید خویش آرد!

«زبان ۹۳»

۲ من عدب لسانه كثر إخوانه!:

«تجربی ۸۹»

هر کس زبانش شیرین و دلنشین باشد برادرانش زیاد می‌شود!

۳ الابتعاد عن الأخلاق السيئة عند مواجهة الناس

«زبان ۸۸»

دوری کردن از اخلاق بد هنگام برخورد با مردم!

فظاً: تندخو

غليظ القلب: سخت دل

انفضوا: پراکنده می‌شدند

عدب: شیرین شد

ابتعاد: دوری کردن

السيئة: بد

مفهوم اصلی (تجربی ۹۳)

«كلم الناس على قدر عقولهم!»

با مردم به اندازه‌ی عقل‌هایشان سخن بگو!

معادلات مفهومی

۱ إنّ خير الكلام ما يمكن فهمه للناس!

«تجربی ۹۳»

بهترین سخن چیزی است که فهمش برای مردم ممکن باشد!

كلم: سخن بگو

مفهوم اصلی (انسانی ۸۷)

﴿عسى أن تكروها شيئاً و يجعل الله فيه خيراً كثيراً﴾

چه بسا چیزی را ناخوشایند بدارید و خداوند خیر زیادی در آن قرار دهد.

«اختبر نفسک» درس پنجم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱ قد ینفع الشيء تحسبه شراً:

گاهی سود می‌رساند چیزی که آن را بد می‌پنداری!

(زبان ۹۲)

۲ الخیر فی ما وقع:

خیر در چیزی است که رخ دهد!

(انسانی ۸۷)

مفهوم اصلی (انسانی ۸۹)

﴿إن المرء مخبوء تحت لسانه﴾

همانا [شخصیت] انسان زیر زبانش پنهان است!

معادلات مفهومی

۱ چو در بسته باشد چه داند کسی / که گوهر فروش است یا پیلهور! (۳)

(انسانی ۸۹)

المخبوء: پنهان

مفهوم اصلی (انسانی ۸۹)

﴿ترك الذنب أهون من طلب التوبة﴾

ترک گناه آسان‌تر از طلب توبه است!

معادلات مفهومی

۱ علاج واقعه قبل از وقوع باید کرد!

(انسانی ۸۹)

الذنب: گناه
أهون: آسان‌تر

مفهوم اصلی (هنر ۹۰)

﴿إن من كسر مؤمناً فعليه جبره﴾

هر کس مؤمنی را بشکند جبرانش بر او لازم است!

«کارگاه ترجمه» درس پنجم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱ تبجیل المؤمن مثل احترام بیت الله!

بزرگداشت مؤمن همانند احترام به خانه‌ی خداست!

(هنر ۹۰)

کسر: شکست

تبجیل: بزرگداشت

جبر: جبران

مفهوم اصلی (هنر ۹۰)

﴿إن الحياة دقائق و ثوان﴾

به راستی زندگی دقیقه‌ها و ثانیه‌هاست.

«حول النص» درس ششم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱ حاصل از حیات ای دل یکدم است تا دانی!

(هنر ۹۰)

مفهوم اصلی (زبان ۹۰، هنر ۹۰، فارم از کشور ۸۸)

﴿في الجبن عاز و في الإقدام مكرمة / والمرء بالجبن لا ينجو

من القدر!﴾

در ترس ننگ وجود دارد و در شجاعت شرافت و بزرگی و انسان با ترس از تقدیر نجات نمی‌یابد!

«حول النص» درس ششم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱ با قضا سودکی کند حضرت!

(هنر ۹۰)

۲ با قضا کارزار نتوان کرد!

(زبان ۹۰)

۳ چون قضا آید چه سود از احتیاط!

(زبان ۹۰)

۴ گر نگاه‌دار من آنست که من می‌دانم / شیشه را در بغل سنگ نگه

(زبان ۹۰)

می‌دارد!

الجبن: ترس

مكرمة: شرافت و بزرگی

عار: ننگ

لا ينجو: نجات نمی‌یابد

مفهوم اصلی (فارم از کشور ۸۸)

﴿لات حين مناص﴾

زمان فرار و گریختن نیست.

متن درس چهارم عربی (۱)

معادلات مفهومی

۱ المرء لا ينجو من القدر!

انسان از سرنوشت، نجات و رهایی نمی‌یابد.

(زبان ۹۰، هنر ۹۰، خارج از کشور ۸۸، «حول النص» درس ششم عربی (۳))

۲ لا تحاول، لا فائدة من الفرار!

(خارج از کشور ۸۸)

کوشش مکن، هیچ فایده و سودی در فرار نیست!

۳ وقعت في الفخ، فلا إمكان للنجاة!

(خارج از کشور ۸۸)

در دام افتاده پس امکانی برای نجات و رهایی نیست!

مناص: گریختن

الفخ: دام

لا تحاول: تلاش مکن

مفهوم اصلی (فارج از کشور ۸۷، هنر ۸۶)

«و اترك الحرص تعش في راحة / قلما نال مناه من حرص»
 حرص را رها کن تا در راحتی زندگی کنی، چه اندک کسی که طمع دارد به آرزوهایش رسیده است.

بیت پنجم متن درس ششم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱. یبتعد الحریص عن مناه لآنها كثيرة!
 حریص از آرزوهایش دور می شود زیرا آن ها زیادند!
(خارج از کشور ۸۷)
  ۲. من حرص ازدادات مطالبه فلاینالها!
 هر کس حرص بورزد خواسته هایش زیاد می شود. پس به آن نمی رسد!
(خارج از کشور ۸۷)
  ۳. لیس الحرص طریقاً للحصول علی المنی!
 حرص راهی برای رسیدن به آرزوها نیست!
(خارج از کشور ۸۷)
  ۴. الحرص مفتاح السوء، یجعل صاحبه قلقاً!
 طمع کلید بدی است و صاحبش را پریشان می کند!
(هنر ۸۶)
  ۵. الحرص لا یسبب حياة أفضل!
 طمع سبب یک زندگی برتر نمی شود!
(هنر ۸۶)
  ۶. الحرص لا یغیر الرزق المقسوم!
 طمع روزی تقسیم شده را تغییر نمی دهد!
(هنر ۸۶)
- ... تعش: زندگی کن
 قلما: چه اندک
 نال: رسید

مفهوم اصلی (زبان ۹۱، زبان ۸۹)

﴿أحسب الناس أن یترکوا أن یقولوا آمناً و هم لا یفتنون﴾
 آیا مردم پنداشتند رهایمی شوند (اگر) بگویند ایمان آوردیم و امتحان نمی شوند؟!
(تمرین سوم، درس هشتم عربی (۲))

معادلات مفهومی

۱. یُعرف إیمان المرء عند الامتحان الإلهی!
 ایمان شخص هنگام امتحان الهی شناخته می شود!
(زبان ۹۱)
  ۲. آتش کند پدید که عود است یا حطب!
(زبان ۹۱)
  ۳. حاسبوا أنفسکم فی الدنیا قبل أن تُحاسبوا!
 خودتان را در دنیا محاسبه کنید، قبل از این که مورد محاسبه قرار بگیرید!
(زبان ۹۱)
  ۴. ز امتحان شود حال هر کسی معلوم!
(زبان ۹۱)
- حسب: پنداشت
 لا یفتنون: امتحان نمی شوند
 أن یترکوا: رها می شوند

مفهوم اصلی (فارج از کشور ۸۶)

«استخدم القرآن البراهین والأدلة المتنوعة لتشمل جميع الفئات المختلفة»
 قرآن از برهان ها و دلایل گوناگون استفاده کرده است تا تمام گروه های مختلف را شامل شود.

متن درس سوم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱. ﴿و لقد صرفنا فی هذا القرآن للناس من کلّ مثل﴾
 یقیناً در این قرآن از هر مثالی برای مردم زده ایم.
(خارج از کشور ۸۶ / متن درس سوم عربی (۳))
- لتشمل: تا شامل شود
 الفئات: گروه ها
 صرفنا ... مثل: مثالی زده ایم

مفهوم اصلی (فارج از کشور ۹۰)

«لن یقترب أحد من الأعداء من رسول الله والرمیصاء لها عرق ینبض!»
 احدی از دشمنان به رسول خدا (ص) نزدیک نخواهد شد در حالی که رمیصا رگی دارد که می زند!
(کارگاه ترجمه «درس چهارم عربی (۳)»)

معادلات مفهومی

۱. «یار آن بود که مال و تن و جان فدا کند / تا در سبیل دوست به پایان برد وفا»
(خارج از کشور ۹۰)
- لن یقترب: نزدیک نخواهد شد
 العرق: رگ
 ینبض: (نبض) می زند

مفهوم اصلی (فارج از کشور ۹۲، فارج از کشور ۸۹)

«عاتب أخاك بالإحسان إليه!»
 برادرت را با نیکی کردن به او سرزنش کن!

«تمرین اول» درس دوم عربی (۲)

معادلات مفهومی

۱. با بداندیش هم نکویی کن!
(خارج از کشور ۹۲)
  ۲. به کسی که به تو بدی کرده نیکی کن!
(خارج از کشور ۹۲)
  ۳. بخشش از بزرگان است!
(خارج از کشور ۹۲)
  ۴. بدی را بدی سهل باشد جزا / اگر مردی أحسن إلى من أسا!
(خارج از کشور ۸۹)
- عاتب: سرزنش کن

مفهوم اصلی (ریاض ۹۰، هنر ۸۸)

«و ما المال و الأهلون إلا ودائع / و لا يَدُّ يوماً أن تُردَّ الودائع!»

مال و خاندان فقط امانت‌هایی هستند / و چاره‌ای نیست که امانت‌ها روزی برگردانده شوند!

«تمرین دوم» درس ششم عربی (۳)

معادلات مفهومی

۱ عدم الحزن و التحسر علی مافات فی هذه الدنيا!

نداشتن غم و حسرت بر آن چه در این دنیا از دست رفته است! (هنر ۸۸)

الأهلون: خانواده، خاندان
ودائع: امانت‌ها
تُرَدُّ: برگردانده شود

مفهوم اصلی (زبان ۸۷)

«تَبَّتْ عَلَيَّ حِفْظُ الْعَهْدِ قَلْبُونَا!»

دل‌هایمان بر حفظ عهدها ثابت است!

معادلات مفهومی

۱ لا دين لمن لا عهد له!

کسی که عهدی ندارد هیچ دینی ندارد! (زبان ۸۷)

۲ الكريم إذا وعد وفى!

بخشنده هنگامی که وعده می‌دهد وفا می‌کند! (زبان ۸۷)

۳ إنَّ الوفاء سَجِيَّةُ الْمُؤْمِنِ!

وفا صفت مؤمن است! (زبان ۸۷)

مفهوم اصلی (زبان ۸۶)

«غزاة لئن قتلوا وردنا / فلن يقتلوا الحلم في الياسمين!»

جنگجویان اگرچه گل ما را کشتند (اما) رویا (آرزو) را در گل یاسمن (نسل آینده) نخواهند کشت!

«بیت پنجم» متن درس هفتم عربی (۲)

معادلات مفهومی

۱ يقتل شبابنا و أطفالنا لا يستطیع العدو أن یسیطر علینا و یُخرج الأمل من قلوب جیلنا!

با قتل جوانان و کودکان ما، دشمن نمی‌تواند بر ما سیطره باید و آرزو را از قلب‌های نسل ما خارج کند! (زبان ۸۶)

غزاة: جنگجویان
ورد: گل
الحلم: رویا
یسطر: سیطره یابد
الأمل: آرزو
جیل: نسل

مفهوم اصلی (انسانی ۹۱)

«بداصل‌گدا، چو خواجه‌گردد نه نکوست / مغرور شود، نداند از دشمن دوست!»

معادلات مفهومی

۱ کلّ إناء یترشّح بما فیہ! (۴)

از هر ظرفی آن چه که در آن است تراوش می‌کند! (انسانی ۹۱)

یترشّح: تراوش می‌کند

مفهوم اصلی (زبان ۹۰، تمرین ۸۳)

«رَأَيْتُ الدَّهْرَ مُخْتَلِفاً يَدُورُ / فلا حزن يدوم و لا سرور»

روزگار را دیدم در حالی که گوناگون می‌گذشت / نه غمی پایدار می‌ماند و نه سروری

«حول النص» درس ششم عربی (۲)

معادلات مفهومی

۱ نیک و بد روزگار در گذر است!

(زبان ۹۰)

۲ الدهر یومان یوم لك و یوم علیك!

روزگار دو روز است روزی برای تو و روزی علیه توست! (تجربی ۸۳)

الدهر: روزگار
یدور: می‌گذرد
لا ... یدوم: پایدار نمی‌ماند

مفهوم اصلی (انسانی ۸۳)

«قيمة الانسان بعقله»

ارزش انسان به عقل اوست.

معادلات مفهومی

۱ بزرگی به عقل است نه به سال

(انسانی ۸۳)

۲ خرد برتر از گوهر آمد پدید

(انسانی ۸۳)

۳ ارزش انسان در گرو اندیشه اوست

(انسانی ۸۳)

مفهوم اصلی (انسانی ۸۳)

«يا ولدي! إنَّ الصدق و الأمانة سَجِيَّةُ الأحرار فالزمهما»

ای فرزندم! راستی و امانت صفت آزادگان است پس به آن دو ملزم باش.

معادلات مفهومی

۱ صفتان حسنتان هما الصداقة و رعاية الأمانة، فتمسك بهما!

دو صفت نیک همان راستی و رعایت امانت است پس به آن‌ها تمسک بجوی!

(انسانی ۸۳)

سَجِيَّة: صفت، خصلت
الأحرار: آزادگان
الزَّم: ملزم باش

مفهوم اصلی (زبان ۸۳)

«عليكم أن تتخذوا العلماء سراجاً يرشدكم إلى الحق»^(۵)

بر شماست که دانشمندان را چراغی بدانید که شما را به حق هدایت می‌کند.

(مشابه این عبارت در متن درس پنجم عربی (۳) آمده)

معادلات مفهومی

۱ العلماء سراج للهداية^(۶)

(زبان ۸۳)

دانشمندان چراغی برای هدایت هستند.

یرشد: هدایت می‌کند، ارشاد می‌کند

سراج: چراغ

مفهوم اصلی (ریاضی ۸۳)

«كأن إرضاء جميع الناس غاية لا تُدرَك»

گويا راضی کردن همه‌ی مردم هدفی است که به‌دست نمی‌آید.

(تمرین دوم «درس دهم عربی (۲)»)

معادلات مفهومی

۱ لا تطلب الحصول على رضي كل الأفراد

(ریاضی ۸۳)

به‌دست آوردن خشنودی همه‌ی افراد را نخواه.

لا تُدرَك: درک نمی‌شود، به‌دست نمی‌آید

إرضاء: راضی کردن
غاية: هدفی

توضیحات

در معادلات مفهومی مواردی که نیاز به توضیحات بیشتری دارند با یک عدد مشخص شده‌اند در این قسمت به ترتیب توضیح آن‌ها را می‌آوریم.

۱- البته قسمت‌هایی از تمرین‌های درس سوم عربی (۲) از کتاب درسی جدید حذف شده است.

۲- اگر به متن درس سوم کتاب عربی (۳) مراجعه کنید آیات و معادلات مفهومی بیش‌تری برای این عبارت خواهید یافت.

۳- این بیت در ابیات فارسی با بیت (چون مرد سخن نگفته باشد / عیب و هنرش نهفته باشد) قرابت معنایی و مفهومی دارد.

۴- این مفهوم با «از کوزه همان برون تراود که در اوست» قرابت دارد.

۵ و ۶- مفهوم این عبارت‌ها در متن درس نهم عربی (۲) آمده است.

A large, glowing yellow sphere with a gradient from light yellow to dark yellow, set against a dark brown background with vertical lines. The sphere is positioned in the upper half of the image. The text "eBayFarsi" is written across the center of the sphere in a white, sans-serif font. The "e" and "Bay" are white, and "Farsi" is pink. Below the sphere, a horizontal line separates it from a dark brown floor with a radial light effect emanating from the center.

eBayFarsi

بازارچه خرید و فروش کتاب و محصولات آموزشی ایبی فارسی

<http://eBayFarsi.com>

مجله آنلاین نقد و بررسی محصولات آموزشی ایبی فارسی

<http://mag.eBayFarsi.com>